

A Kauders Család Prágában

A kép 1937 nyarán készült Prágában. Az első sorban balról a harmadik, a copfos kislány a nővérem, Klára, aztán anyám, apám, és apám előtt állok én. A kép közepén, elől a világos öltönyös férfi és apró mintás ruhájú nő Lautenburg László és a felesége, szüleim barátai. A barátok egy része szakmai kapcsolatból származott, kirakatrendezők voltak. Apám a szakszervezeti életében a kirakatrendezőkkel élt nagyon együtt. Ezek is mind zsidók voltak. A kirakatrendezés zsidó szakma volt. Alig volt nem zsidó kikaparatrendező. Két nagyobb áruház volt Pesten, a Corvin és a Divatcsarnok, ezeknek nem zsidó volt a főrendezője. De hát azok akkora urak voltak, hozzánk képest méltóságos urak. Az összes többi lóti-futi kirakatrendező mind zsidó volt. Ezt azért tudom olyan biztosan, mert már a Garay utcában laktunk, amikor kijött az egyik zsidótörvény, azt hiszem, a második, és apám összehívott egy ilyen baráti értekezletet. Nagyon szép nagy lakásunk volt, hatalmas szobával, és vagy harmincan voltak ott, és arról tanácskoztak, hogyan kell strómant szerezni. A kirakatrendező szakma azzal járt, hogy kereskedőismeretség volt. Például emlékszem, hogy 1943-ban kaptunk mind a ketten egy-egy nagyon szép kabátot a nővéremmel. Lautenburg Laci bácsi a Herczeg & Fodornál dolgozott, kirakatrendező volt, és személyzeti áron megkaptuk. Ilyesmi mindig volt. A szüleim imádtak utazni. 1935-ben kettesben hajóval Bécsbe mentek. Aztán 1937-ben már minket is vittek, Lautenburgékkal befizettek egy többhetes csehszlovákiai utazásra. Lautenburgékkal nagyon jóban voltunk, közel is laktak. Együtt kirándultunk, a két család rendszeresen összejárt. Két fiuk volt, Bandi és Ervin. Bandi 1926-ban született, Ervin 1932-ben. Bandi nem élte túl a munkaszolgálatot, a többiek túléltek a háborút, de megszakadt velük minden kapcsolat. Bécsből csak az maradt meg bennem, hogy Klári a Mária Terézia szobor előtt leejtette a szalámis zsömléjét, és ezért morogtak vele. A cseh körutazásról sok mindenre emlékszem. Voltunk Prágában, befizettünk egy városnézésre, aminek az egyik állomása az óvárosi városháza volt, ahol fényképet készítettek a csoportról. Máig emlékszem a magyarázatokra. Voltunk Zlinben, a Batava városban, láttuk a kollégiumot, hogyan vannak a gyerekek elszállásolva, meg milyen korszerű az egész, láttuk, hogy a rendőrök antilop cipőben sétálnak, és fűre lépni szabad. A következő évben két hetet töltöttünk Pöstyénben egy panzióban. [Pöstyén -- nagyközség, Nyitra vm. 1910-ben 7379 lakos, nevezetes gyógyfürdő, kénes hévizei és iszapja világhírű. Trianon után Csehszlovákiához került, 1993 óta Szlovákiához tartozik. -- A szerk.] Aztán ezzel vége lett az utazásoknak. Később

aztán, amikor megengedhették maguknak a szüleim, nagyon sokat utaztak.